

Ἀγάπη στοὺς ἐχθρούς, πρόκληση ζωῆς (Λουκ.6,31-36) (Ἀρχιμανδρίτης Νικάνωρ Καραγιάννης)

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Ἅγιοι - Πατέρες - Γέροντες / Θεολογία και Ζωή / Ορθόδοξη πίστη / Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#)

Ἀγάπη στοὺς ἐχθρούς, πρόκληση ζωῆς (Λουκ.6,31-36) (Ἀρχιμανδρίτης Νικάνωρ Καραγιάννης)

Μπροστὰ σ' ἓναν καθρέπτη μᾶς τοποθετεῖ σήμερα ὁ Χριστός, γιὰ νὰ βλέπουμε τὴν ἀδυναμία μας καὶ νὰ ἐλέγχουμε τὸν ἑαυτὸ μας: «Καθὼς θέλετε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς ὁμοίως», δηλ. αὐτὸ ποὺ θέλετε νὰ κάνουν οἱ ἄλλοι γιὰ σᾶς, αὐτὸ νὰ κάνετε καὶ ἐσεῖς σ' ἐκείνους.

Μιά τέτοια στάση ούσιαστικά αποτελεί τὸ πρῶτο ἀποφασιστικὸ βῆμα, γιὰ νὰ προχωρήσουμε στὴ χριστιανικὴ ζωὴ. Μιά τέτοια στάση δὲν εἶναι ἀπλῶς ἕνας κανόνας καλῆς ἐξωτερικῆς καὶ τυπικῆς συμπεριφορᾶς, δὲν εἶναι ἀπλῶς ἕνα πλαίσιο, ὥστε νὰ οἰκοδομηθοῦν οἱ ἀνθρώπινες σχέσεις μας πάνω στὴν ἀμοιβαιότητα καὶ τὴ δικαιοσύνη. Ἡ ἀμοιβαιότητα τοῦ χρυσοῦ κανόνα (νὰ φέρεσθε πρὸς τοὺς ἄλλους ὅπως θὰ θέλατε νὰ φερθοῦν σὲ ἐσᾶς ὑπαινίσσεται, ἀσφαλῶς, τὴ δικαιοσύνη, δὲν περιορίζεται, ὅμως, σὲ αὐτή. Καὶ ἐδῶ γεννιέται τὸ ἐρώτημα, πῶς συνυπάρχει στὰ λόγια τοῦ Χριστοῦ ἡ ἐντολὴ τῆς ἀγάπης, ἡ ὁποία στὸ ἔσχατο ὄριο τῆς φτάνει στὴν ἀγάπη γιὰ τοὺς ἐχθροὺς, μὲ τὴ δικαιοσύνη.

Ἡ περιχώρηση τῆς ἀγάπης καὶ τῆς δικαιοσύνης δὲν αἶρει τὴ μεταξὺ τους ἔνταση. Χωρὶς δικαιοσύνη, οἱ ἀνθρώπινες σχέσεις γίνονται σκληρὲς καὶ ἀδιάφορες καὶ χωρὶς ἀγάπη, γίνονται ἀποπνικτικὲς καὶ βάρβαρες. Ἡ ἀγάπη δὲν καταργεῖ τὴ δικαιοσύνη οὔτε τὴν ὑποκαθιστᾶ, ἀλλὰ τὴ διορθώνει καὶ ὑποδεικνύει τὴ σωστὴ τῆς κατεύθυνση. Εἶναι ἡ ἀκατάλυτη δύναμη ποὺ ἔχει τὴ ρίζα τῆς στὸν Θεό. Ὄταν ζητᾶμε, λοιπόν, ἀπὸ τὸν ἄλλο καλωσύνη, κατανόηση καὶ ἀγάπη, αὐτὸ σημαίνει ὅτι τὸν βλέπουμε στὸ βάθος τῆς ὑπαρξῆς του. Ἐδῶ ἀκριβῶς φαίνεται ὅτι ὁ καθένας μας εἶναι ζωντανὴ εἰκόνα θεοῦ, ποὺ, ὅσο ἀμαυρωμένη, ὅσο σπιλωμένη καὶ ἂν εἶναι, ἔχει ὑπέρτατη ἀξία. Ἔτσι ὁδηγοῦμαστε φυσικὰ καὶ ἀβίαστα στὴν ἀγάπη.

Ἡ ἀγάπη στοὺς ἐχθροὺς

Ἡ ἀγάπη εἶναι γιὰ μᾶς γιὰ τοὺς πιστοὺς τὸ πλήρωμα τοῦ νόμου, ἡ πεμπουσία τῆς χριστιανικῆς πίστεως καὶ ζωῆς, ὁ πυρήνας τῆς χριστιανικῆς ἀποκάλυψης. Ἡ ἀγάπη εἶναι καρπὸς τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, εἶναι τὸ ἀπόθεμα καὶ ἡ ποιότητα τῆς πίστεως μας. Μία ἀγάπη ποὺ ἀπευθύνεται καὶ ἀγκαλιάζει ὅλους ἀνεξαιρέτως τοὺς ἀνθρώπους. Ὄταν ἀγαποῦμε μόνο ὅσους μᾶς ἀγαποῦν, ὅταν εὐεργετοῦμε μόνο

ὄσους μᾶς εὐεργετοῦν, ὅταν βοηθᾶμε μόνο ὄσους μᾶς βοηθοῦν, τότε ἡ ἀγάπη μας γίνεται ψευδώνυμη, κίβδηλη καὶ ἰδιοτελής. Ὑποτάσσεται στὸ καθημερινὸ παιχνίδι τῆς συναλλαγῆς- δίνω καὶ παίρνω-, ἐνῶ οἱ σχέσεις ποὺ διαμορφώνονται μέσα σ' αὐτὸ τὸ πλαίσιο στηρίζονται πάνω στὸ πλέγμα τῆς ἀνταπόδοσης. Μία τέτοια συμπεριφορά, ὅμως, εἶναι ἐπιλήψιμη ἀπὸ τὸ λόγο τοῦ Χριστοῦ γιατί ἔχει ὡς κίνητρό της τὸν ὑπολογισμό καὶ τὸ συμφέρον. Ἔτσι, μέτρο μὲ τὸ ὁποῖο ζυγίζουμε καὶ κάνουμε τὰ πάντα γύρω μας γίνεται τὸ ἐγώ μας, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ βυθιζόμαστε στὴν ἀπομόνωση καὶ τὴ μοναξιά.

Ὁ ἄλλος εἶναι ἢ γίνεται ἐχθρὸς μας, τὸν ἀρνούμαστε, τὸν περιφρονοῦμε, τὸν ἀποφεύγουμε καί, κάποτε, στρεφόμαστε ἐναντίον του καὶ συγκρουόμαστε μαζί του μὲ μία ἀπίστευτη σκληρότητα. Κι ὅμως, ὁ ἀπέναντί μας δὲν εἶναι ἡ κόλασή μας, ἀλλὰ ὁ παράδεισός μας. Γίνεται ἡ κόλασή μας, ὅταν ἐμεῖς δὲν γινόμαστε γι' αὐτὸν ὁ παράδεισός του. Ἄν ὁ ἐγωισμὸς εἶναι ἡ καταστροφή τῆς εἰκόνας τοῦ Θεοῦ μέσα μας, τότε ἡ στροφή μας πρὸς τὸν ἄλλον εἶναι αὐτὸ ποὺ συντρίβει τὸν ἐγωισμό μας καὶ μᾶς ἀποκαθιστᾷ ὑγιεῖς μπροστὰ στὸν Θεό. Ὅσο πιὸ κακοὶ καὶ ἀπεχθεῖς μᾶς φαίνονται οἱ ἄλλοι, τόσο μὲ τὸ ἄνοιγμα τῆς καρδιᾶς μας σ' αὐτοὺς θεραπεύεται ἡ ἀρρώστια μας.

Γράφει ἓνας λόγιος Μητροπολίτης: \”Καμιὰ μορφή ἀγάπης δὲν εἶναι πιὸ ἐλεύθερη ἀπὸ αὐτήν, καὶ καμιὰ μορφή ἐλευθερίας δὲν ταυτίζεται πιὸ πολὺ μὲ τὴν ἀγάπη τῶν ἐχθρῶν (...) ἡ ἀγάπη ποὺ δὲν περιμένει ἀνταπόδοση (...) εἶναι ἀληθινὰ χάρις, δηλαδή ἐλευθερία (...). Μόνο ὅταν συμπίπτει ἡ ἀγάπη μὲ τὴν ἐλευθερία, ἔχουμε θεραπεία\”.

Ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος σχολιάζει τὴν σημερινὴ εὐαγγελικὴ περικοπὴ λέγοντας: \”Οὐ γὰρ εἶπε, μὴ μισήσης, ἀλλὰ, ἀγάπησον\”· καὶ συνεχίζει: «Πρόσεξε τώρα καὶ ἐσύ, καθὼς ἀνεβαίνεις πρὸς τὰ πάνω. Ὅταν σὲ ἀδικήσουν, νὰ μὴν ἀνταποδώσεις. Ἐπίσης, νὰ μὴν μισήσεις αὐτὸν ποὺ σὲ ἔβλαψε, ἀλλὰ καὶ νὰ τὸν ἀγαπήσεις. Ἀκόμη περισσότερο, νὰ τὸν εὐεργετήσεις καὶ νὰ παρακαλεῖς γι' αὐτὸν τὸν Θεό». Σ' αὐτὴ τὴν πνευματικὴ σκάλα ἔχουμε μόχθο καὶ πολὺ ἀγώνα μπροστὰ μας, ἀλλὰ ἡ συνείδησή μας δὲν θὰ μᾶς ἀφήσει νὰ ἡσυχάσουμε, ὥσπου νὰ βιώσουμε τὴν ἀγάπη ὡς δῶρο καὶ θαῦμα τοῦ Θεοῦ. Ἀμήν.

Πηγή: agiazoni.gr